

ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯДАГИ ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИГА ОИД 10 ТА ЭНГ МУҲИМ НОРМА

Инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳар кимга **туғилганидан бошлаб тегишлидир.**

Инсоннинг **шаъни ва қадр-қиммати дахлсиздир.**

Инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликлари **бевосита амал қилади** ҳамда қонунлар, давлат органлари ва уларнинг мансабдор шахслари фаолиятининг **мазмун-моҳиятини белгилайди.**

Ҳеч кимга унинг **розилигисиз қонунчиликда белгиланмаган мажбурият юклатилиши** мумкин эмас.

Инсонга нисбатан қўлланиладиган ҳуқуқий таъсир чоралари **мутаносиблик принципига асосланиши ва қонунларда назарда тутилган мақсадларга эришиш учун етарли бўлиши** керак.

Ҳар ким ўз шахсига доир маълумотларнинг **ҳимоя қилиниши** ҳуқуқи эга.

Ҳар ким мамлакат бўйлаб эркин ҳаракатланиш, турар ва яшаш жойини танлаш ҳуқуқига эга.

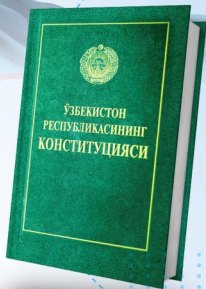
Ҳар ким **уй-жой дахл-сизлиги** ҳуқуқига эга.

Ҳар ким ўз ҳуқуқ ва эркинликларини **қонунда тақиқланмаган барча усуллар билан** ҳимоя қилишга ҳақли.

Шахснинг **судланганлиги** ва бундан келиб чиқадиган ҳуқуқий оқибатлар **унинг қариндошлари ҳуқуқларини чеклаш учун асос бўлиши мумкин эмас.**

Айбдорликка оид барча шубҳалар, агар уларни бартараф этиш имкониятлари тугаган бўлса, гумон қилинувчининг, **айбланувчининг, судланувчининг ёки маҳкумнинг фойдасига** ҳал қилиниши керак.

Гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчи **ўзининг айбсизлигини исботлаши** шарт эмас ва исталган вақтда сукут сақлаш ҳуқуқидан фойдаланиши мумкин. Ҳеч ким **ўзига ва яқин қариндошларига қарши гувоҳлик беришга** мажбур эмас.

Агар шахснинг **ўз айбини тан олганлиги унга қарши ягона далил бўлса, у айбдор деб топилиши ёки жазога тортилиши мумкин эмас.** Шахснинг судланганлиги ва бундан келиб чиқадиган ҳуқуқий оқибатлар унинг **қариндошлари ҳуқуқларини чеклаш учун асос бўлиши** мумкин эмас.

Амалдаги тахрир:

**Бундай ҳуқуқ
мавжуд эмас**

**ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНING
КОНСТИТУЦИЯСИ**

Киритилаётган ўзгартириш:

**Ҳомиладорлиги ёки
боласи борлиги сабабли**

аёлларни ишга қабул қилишни рад этиш, ишдан бўшатиш ва уларнинг иш ҳақини камайтириш тақиқланади.

42-модда

Ҳеч ким суднинг қарорисиз ва қонунга зид тарзда уй-жойидан маҳрум этилиши мумкин эмас.

Уй-жойидан маҳрум этилган мулкдорга уй-жойнинг қиймати ҳамда у кўрган зарарларнинг ўрни қонунда назарда тутилган ҳолларда ва тартибда олдиндан ҳамда тенг қийматда қопланиши таъминланади.

47-модда

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари **тиббий ёрдамнинг кафолатланган ҳажмини қонунда белгиланган тартибда давлат ҳисобидан олишга ҳақли.**

Давлат соғлиқни сақлаш тизимини, унинг давлат ва нодавлат шаклларини, тиббий суғуртанинг ҳар хил турларини ривожлантириш, аҳолининг санитария эпидемиологик осойишталигини таъминлаш чораларини кўради.

48-модда

Давлат **ногиронлиги бўлган шахсларнинг ижтимоий, иқтисодий ва маданий соҳалар объектлари ва хизматларидан тўлақонли фойдаланиши учун** шарт-шароитлар яратди, **уларнинг ишга жойлашишига**, таълим олишига кўмаклашади, уларга зарур бўлган **ахборотни тўсқинликсиз олиш** имкониятини таъминлайди.

57-модда

Давлат **бозор муносабатларини ривожлантириш ва ҳалол рақобат** учун шарт-шароитлар яратади, барча мулк шаклларининг тенг ҳуқуқлилигини ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилинишини кафолатлайди.

Амалдаги тахрир:

**Бундай норма
мавжуд эмас**

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНИНГ
КОНСТИТУЦИЯСИ

Киритилаётган ўзгартириш:

Давлат **оммавий ахборот воситалари фаолиятининг эркинлигини, уларнинг ахборотни излаш, олиш, ундан фойдаланиш ва уни тарқатишга бўлган ҳуқуқлари** амалга оширилишини кафолатлайди.

81-модда

Янгиланаётган Конституцияда халқ демократиясининг
конституциявий асослари кучайтирилмоқда

Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) ва **Марказий сайлов комиссияси** билан бир қаторда сайлов ҳуқуқига эга бўлган, **юз минг нафардан кам бўлмаган фуқароларга қонунчиликка таклифларини киритиш ҳуқуқи** берилмоқда.

98-модда

Фуқаролар ва юридик шахслар, агар **суд орқали ҳимоя қилишнинг бошқа барча воситаларидан фойдаланиб бўлинган бўлса**, судда кўриб чиқилиши тугалланган муайян ишда суд томонидан **ўзига нисбатан қўлланилган қонуннинг Конституцияга мувофиқлиги тўғрисидаги** шикоят билан Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судига мурожаат қилишга ҳақли.

133-модда

